

REJESTR DOTYCZY:

BIEGAS Bolesław

Biegalskiego

s/c Bartłomieja i Eleonory
kapelmistrza wiejsk.

z d. Wichrowicz

* 29 marca 1879 Koziczynie pow. Ciechanów

POLSKA

kraj:

+ 30 wrzesn. 1954 w Paryżu

FRANCJA

kraj:

pol.cmentarz w Montmorency

pochowany:

nr grobu:

Nr rejestracyjny

187/54

Nota zamieszczona:

w tomie II

czesci pierwsza

Indeks

PLASTYCY /rzeźbiarz/

Copyright: 1970

B.O. Jeżewski

Źródła i bibliografia c.d.

znak rozpoznawczy

Uwagi:

Nota:

Przypisy:

Źródła i bibliografia:

Rocznik Polonii t. VI - nekrologia

Dziennik Polski 11.12.74 "Muzeum wybitnego Polaka
w Paryżu "

znak rozpoznawczy

122/VI/

18/11.XII.74/

Ś. P. BOLESŁAW BIEGAS

Po długiej chorobie zmarł 30 września w Paryżu, zaopatrzony świętymi Sakramentami, śp. Bolesław Biegas, artysta rzeźbiarz, członek Polskiego Towarzystwa Historyczno-Literackiego, przeżywszy lat 75. Nabożeństwo żałobne za spokój duszy Zmarłego zostało odprawione we wtorek 5 października w kościele Polskim pod wezwaniem Wniebowzięcia NMP, a następnie pogrzeb na cmentarzu w Montmorency.

Niech odpoczywa w pokoju Bożym.

BOLESŁAW BIEGAS, art. rzeźb., członek Polskiego Tow. Historyczno-Literackiego: ur. w r. 1879 w Polsce, zmarł w Paryżu 30 września 1954 r. Pochowany na cment. w Montmorency.

owaka w Paryżu

„K
Rok i
charakt
aktywn
różnor
impres
ku i w
przycia
za do

Władysław Biegas, rzeźbiarz, ma-
larz i pisarz urodził się 29 marca
1871 r. w Koziczynie, pow. Cie-
chanów, zmarł 30 września 1954
r. w Paryżu. Syn karmelniczki

przy
brały
karskie
liczyć
stawa
stroj
wola
nie.
Os
two
wale
nej
Squ
J
mło

nau-
lat
Hil
w w w w
B zzy B w
m m n t

[illegible]

KONTURY

O niektórych polonikach u Ojca Marianów w Fauley Court

...zaprezentowa-
...jego twórczości. Wielka
Jean-Claude Gauberta u-
...wielką wystawę jego ob-
...Przygotowuje się wystawy
...w Genewie i w Nowym Jorku.

CHRONOLOGIA ŻYCIA I TWÓRCZOŚCI BIEGASA

Bolesław Biegas, rzeźbiarz, ma-
larz i pisarz urodził się 29 marca
1877 r. w Koziczynie, pow. Cie-
chanów, zmarł 30 września 1954
r. w Paryżu. Syn kapelmistrza
wielkiego Bartłomieja Biegasa
i Eleonory z Wichrowi-
czów. Po śmierci rodziców Biegas
pracował (po 1890) jako pomoc-
nik w warsztacie stolarskim. Na-
stępnie dzięki pomocy proboszcza
z Koziczyna został wysłany w
1896 r. do Warszawy do terminu
u siostry.

1896 — Pierwsza, mała wysta-
wa rzeźb w drewnie w księgarni
Wendego w Warszawie. — W
tym samym roku Biegas wysta-
wia kilka rzeźb przedstawiają-
cych praktyki wiejskich znacho-
rów na wystawie higienicznej w
Warszawie. — Biegas rozpoczyna
studia w Krakowskiej Szkole
Sztuk Pięknych u A. Dauna i na-
stępnie u K. Laszczki.

1897 — Pierwsza wystawa
rzeźb w Towarzystwie Zachęty
Sztuk Pięknych w Krakowie. Na-
stępnie wystawy w tym samym
salonie odbyły się w 1898 i w
1899 r.

1900 — Wystawa rzeźb w Sa-
lonie Krywulta w Warszawie:
„Początek świata“, „Ludzkość“,
„Złamane życie“ i inne. W salonie
tym Biegas wystawiał jeszcze w
latach 1902-1904. — W tym sa-
mym roku zaczyna malować za-
namową Wyspiańskiego.

1901 — Biegas opuszcza Szko-
łę Sztuk Pięknych wskutek zatar-
gu z profesorami. Otrzymuje sty-
pendium na dalsze studia w Pa-
ryżu. — Bierze udział w X Wy-
stawie Secesji Wiedeńskiej.

1902 — Malarz osiedla się na
Montparnasse. Od tej chwili jego
życie i twórczość będą nierozłącz-
nie związane z życiem artystycz-
nym Paryża. — Wystawia w Sa-
lon National des Beaux-Arts. Na-
stępnie wystawy w tym samym
Salonie w latach: 1908, 1913, 1926
i 1927. — W Krakowie opubli-
kowaną pierwszą komedię drama-
tyczną Biegasa „Przeszłość i
przyszłość“. — Artysta maluje
pierwszy obraz z „Cyklu obrazów
sterycznych“, zatytułowany „U-
śmiech miłości“. Kompozycja ta
pozwala stwierdzić, że Biegas był
nie tylko wielkim prekursorem
„Formes circulaires“ Delaunay'a,
ale malarstwa abstrakcyjnego w
ogóle. Ostatnie obrazy z tego cy-
klu powstały przed rokiem 1949.
— Les Editions de la Plume pub-
likują album poświęcony rzeźbie
Biegasa i zawierający artykuły A.
Basiera, P. Jaudona, S. Gierszyń-
skiego, Ch. Morisa, A. Fontaina-
sa, V. Josza i inne, oraz repro-
dukcje 24 rzeźb.

1903 — Wystawa w Petersbur-

gu.
1904 — Biegas publikuje w
Krakowie esej filozoficzny „Wę-
drowka ducha myśli“.

1905 — Wystawa indywidualna
najnowszych rzeźb i malarstwa w
Salonie Krywulta w Warszawie.

— Biegas publikuje w Warszawie
dramat „Graczek“.

1906 — W Warszawie są opu-
blikowane dwa nowe dramaty Bie-
gasa, w jednym tomie: „Owczar-
ski“ i „Lechit“. — Biegas bierze
po raz pierwszy udział w Salon
des independants, wystawiając
m. in. obrazy: „Adam“, „Ewa“,
„Przemienie życia“, „Liść jesien-
ny“ i inne. Kolejne wystawy w

ny „Tytan burzy nebularywa-
leżący do „Cyklu obrazów ro-
maiowych“. Ostatnie obrazy z tego
cyklu zostały namalowane w 1920
roku.

1909 — W Warszawie jest opu-
blikowany zbiór dramatów pod
wspólnym tytułem „Bramir“ i za-
wierający poza powyższym pięć
innych dramatów. — Wystawa

O niektórych poloni

W poprzednim artykule zabrak-
ło miejsca, by obok Macieja z
Miechowa Traktatu o dwu Sar-
macjach mówić o innych poloni-
kach treści świeckiej w Fawley
Court. Zajmiemy się nimi obecnie.

Poczet sygnalizowanych „fo-
lejowskich“ starodruków niech-
tym razem otworzy dzieło Bar-
tosza Paprockiego „Herby ry-
cerstwa polskiego“ miejsce wy-
dania: Kraków, rok 1584. Zaraz
na początku wpada w oczy przed-
mowa, z jaką zwraca się Paproc-
ki do króla Stefana Batorego.
M. in. mowa jest w niej o wielkiej
pracy nad zebraniem materiałów
do Herbarza, jak autor Batore-
mu przedstawia. „Którym — do-
daje — Wielki a Możny Królu
proszę pokornie nie racz gardzić,
ale wzięwszy miłościwie racz się
przypatrować piątnam rycerstwa
swego, a wzywając ich na posłu-
gi swe, przypominać wierność,
stałość przeciwko Panom ich,
Przodkom Waszej Królewskiej
Mości (...)“.

Z Herbarzem Paprockiego sa-
siadują na półkach „folejow-
skiej“ biblioteki historiografowie.
Przed wszystkim zasługuje na
uwagę bazylejskie wydanie z ro-
ku 1558 „Kroniki dziejów Polski“
Marcina Kromera, oryginalny
łaciński tytuł „De origine et re-
bus gestis Polonorum“. Było to
dzieło, z którego ojczyźnej histori-
uczyły się całe pokolenia i które
wcześnie, bo już na początku sie-
demnastego wieku, doczekało się
tłumaczenia z łaciny na język
polski.

Wytworny i ozdobny styl, jak-
kim skreślił Kromer doprowadzo-
ną do śmierci Aleksandra Jagie-
llonczyka Kronikę spotkał się z
ogólnym uznaniem. Co do treści,
wysuwano Kromerowi wiele za-
rzutów. Oburzano się, że zaraz na
początku zbijał pogląd dawnych
kronikarzy, jakoby Słowianie po-
chodzili od Wandalów. Ale nade
wszystko nie podobało się szlach-
cie, że Kromer powiedział jej nie-
jedną gorzką prawdę, oskarżył że
nie szanuje władzy ani królew-
skiej ani kościelnej, i wtrąca kraj
w odmet anarchii. Dodajmy że
Kromer był gorliwym katolikiem
i reformację poczytywał za naj-
gorszą plagę. Naukę Lutra zwal-
czał w śliczną polszczyzną napi-
sanych „Rozmowach dworzanina
z mnichem“. (Rozmów tych nie
ma niestety między starodruka-
mi folejowskiej biblioteki).

Inne cenne historiograficzne
dzieło na folejowskich półkach to
Historia Władysława Warneńczy-
ka pióra Filipa Kallimacha (z
wydaniem krakowskim z rok
1582). Autor tej Historii to
Włoch rodem z San Gemignano
po przybyciu do Polski nauczył
się synów Kazimierza Jagiellon-
czyka i doradca króla Jana Ol-
brachta.

Pondto w Fawley Court odnaj-
dujemy takie pozycje z zakresu
dziejopisarstwa jak Jana Herbu-
ta z Fułsztyna Kronikę i Andrze-
ja Maksymiliana Fredry „Dzieje
Polski za króla Henryka Wale-
zego“.

Od historiografii przechodzimy
do staropolskiej publicystyki po-
litycznej. Na folejowskich pół-
kach publicystykę tę reprezen-